

Asia: VN/2588/2024

Lausuntopyyntö: Arviomuistio kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon perustamisesta ja ostolaskutietojen julkaisemisesta

Yleistä

Ovatko arviomuistion nykytilan kuvausta koskevat osiot oikeansuuntaisia ja riittävän kattavia? Olisiko nykytilan kuvausta syytä täydentää joillain näkökulmilla tai tarpeellisilla tiedoilla?

-

Ovatko arviomuistioissa esitetyt toimenpiteet vaikutuksineen oikeansuuntaisia? Olisiko toimenpiteitä syytä täydentää joillakin näkökulmilla jatkovalmistelussa?

Arviomuistioissa ei ole arvioitu riittävällä tavalla hankintayksiköiden näkökulmasta esitetyistä toimenpiteistä aiheutuvaa hallinnollista takkaa, kustannuksia ja muita käytännön vaikutuksia.

Arviomuistion mukaan osan toimenpiteistä arvioidaan aiheuttavan vain vähäisiä negatiivisia vaikutuksia hankintayksiköiden tai hankintayksiköille palvelua tarjoavien toimijoiden toimintaan. Näiden toimenpiteiden arvioidaan lähinnä kohdentavan nykyisen toiminnan uudella tavalla tai toimenpiteiden vaativien muutosten olevan osittain jo toteutettuja. Hankintatietovarannon toteuttamisen kannalta kaikista keskeisempien muutosten hallinnollista taakkaa ja kustannuksia lisäävät vaikutukset on arviomuistiossa arvioitu vähäistä suuremmiksi.

Kainuun hyvinvointialue katsoo, että hankintatietovarannon toteuttaminen voi aiheuttaa hyvinvointialueilla tarpeen tietojärjestelmäinvestoinneille ja henkilöstöresursoinneille ja siksi hankintatietovarannon toteuttamisen kustannukset ja hallinnollinen taakka hankintayksiköille tulevat todennäköisesti olemaan arviomuistiossa arvioitua suurempia. Tämän vuoksi jatkovalmistelussa esitettyjen toimenpiteiden aiheuttama hallinnollinen taakka, vaadittavat henkilöresurssit ja kustannukset tulisi ottaa tarkempaan arviointiin. Huomioitavaksi tulisi ottaa myös esitettyjen toimenpiteiden johdosta tarvittavien investointien ja henkilöstöresurssien lisäämisestä aiheutuvien kustannusten rahoittaminen hyvinvointialueilla.

Kainuun hyvinvointialue katsoo, että hankintatietovarannon toteuttamiseen liittyvä hallinnollinen taakka on omiaan viemään hyvinvointialueiden haastavassa taloudellisessa tilanteessa resursseja laadukkaalta ja tehokkaalta hankintojen toteuttamiselta ja siksi hankintatietovarannon toteuttamisella saavutettavia hyötyjä tulisi tarkastella suhteessa sen aiheuttamiin kustannuksiin.

Hankintatietovarannon soveltamisala ja säädösympäristö

Onko hankintatietovarannon perustamisen ja ylläpidon edellyttämät sääntelytarpeet tunnistettu kattavasti?

-

Onko sellaisia hankintayksiköitä tai hankintoja, jotka erityisesti tulisi rajata tulevan hankintatietovarantoa koskevan sääntelyn ulkopuolelle tai toisaalta sisällyttää siihen?

Jatkovalmistelussa tulee ottaa huomioon, että hyvinvointialueilla tehdään sellaisia sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyviä hankintoja, joihin voi liittyä vaara asiakkaiden henkilötietojen ja terveystietojen yhdistymisestä. Muun muassa pelastuslaitokselle tehtävät hankinnat voivat lisäksi sisältää hankintoja, joihin sovelletaan lakia julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista ja myös näiden hankintojen rajaaminen sääntelyn ulkopuolelle tulisi ottaa tarkasteluun.

Sisältävätkö hankintayksiköiden ostolaskutiedot henkilötietoja siinä määrin, että niiden käsittely saattaisi aiheuttaa EU:n yleisessä tietosuojasetuksessa tarkoitetun korkean riskin? Jos kyllä, yksilöi, millaisia henkilötietoja tai erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja hankintadata voi sisältää.

Hyvinvointialueen yksittäistä asiakasta koskevat ostolaskutiedot voivat sisältää sellaisia henkilötietoja, jotka yksilöivät sosiaali- ja terveyspalvelun asiakkaan.

Ostolaskutiedot voivat sisältää esimerkiksi yksityisten elinkeinoharjoittajien nimiä ja y-tunnuksia sekä turvakiellon piiriin kuuluvia tietoja kuten osoitetietoja tai puhelinnumeroita.

Kainuun hyvinvointialue pyytää huomioimaan, että ostolaskutietojen lisäksi myös tarjousasiakirjat ja sopimukset voivat sisältää yksittäisiin työntekijöihin ja asiakkaisiin yhdistettävissä olevia henkilötietoja sekä myös muita salassa pidettäviä tietoja liikesalaisuuksien lisäksi.

Mille organisaatioille tulisi säätää oikeus saada omien tehtäviensä kannalta välttämättömät tiedot hankintatietovarannosta salassapitosäännösten estämättä?

-

Hankintatietovarannon tietosisällöt

Puuttuuko hankintatietovarantoon kerättävien tietojen listauksesta joitakin olennaisia tietosisältöjä?

-

Puuttuuko toimenpiteistä jokin tietosisältöjä ja niiden hyödynnettävyyttä parantava toimenpide?

-

Seurataanko hankintayksikkösi hankintasopimusten käyttöä sopimuskauden aikana sopimusjärjestelmän avulla tai muutoin? Onko sopimustietojen keräämiselle esitettävä alustava siirtymäaika riittävä?

Uutena organisaationa hyvinvointialueen sopimushallinnan järjestäminen on vielä osittain kesken ja näin ollen myös sopimusten seuraamiseen liittyvät prosessit ovat vielä osittain keskeneräiset. Uudet hankintasopimukset sekä muut sopimuksen elinkaaren aikaiset toiminnot kirjataan

sopimustenhallintajärjestelmään. Koska sopimushallinnan järjestäminen on hyvinvointialueella vielä kesken, sopimustietojen keräämiselle annettu siirtymäaika voi käydä lyhyeksi.

Näettekö estettä kerätä rakenteisena datana tarjousten vertailuperusteita ja vertailuhintoja/laatupisteitä koskevia tietoja?

Tällä hetkellä vertailu- ja hinnoitteluperusteiden kerääminen kattavasti suoraan rakenteisena datana käytössä olevasta tietojärjestelmästä ei ole mahdollista.

Halonen Timo
Kainuun hyvinvointialue

Tervo Elina
Kainuun hyvinvointialue - Sallamari Saarijärvi